

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL GAUTO PAREIŠKIMO APIE POLITIKO GALIMAI PADARYTĄ VALSTYBĖS POLITIKŲ ELGESIO KODEKSO NUOSTATŲ PAŽEIDIMĄ

2018-09-11 Nr. TAR1-125

Klaipėda

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos Etikos komisija, susidedanti iš pirmininko Vytauto Čepo, narių: Laivūno Kavaliausko, Jono Sąlygos, Lilijos Petraitienės, Mindaugo Gylio, Irenos Gailiūtės ir Felikso Puzemskio, sekretoriaujant Alinai Mikalauskei, atliko tyrimą dėl gauto pareiškimo apie Politiko galimai padarytą Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų pažeidimą ir

nustatė:

Pavedimo turinys

Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija) gavo Savivaldybės tarybos frakcijos „Rusų aljansas“ pareiškimą dėl Savivaldybės tarybos nario Arūno Barbšio pasisakymo Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago tematikoje.

Pareiškime, nurodoma, kad finansų komiteto posėdžio metu, svarstant memorialinės lentos įrengimo Lietuvos partizanų vadui A. Ramanauskui-Vanagai, A. Barbšys stojo į polemiką su V. Titovu, kuris pareiškė, kad partizanai žudė taikius gyventojus, sureaguodamas žodžiais: „Jei žudė, tai ir buvo už ką“. Darytina išvada, kad A. Barbšys ne tik sutinka su V. Titovo teiginiais, kad partizanai žudė taikius gyventojus, tačiau ir pateisina tuos žudymus. Galimai A. Barbšys ne tai turėjo omenyje, todėl politikas turi paaiškinti, kokią prasmę jis suteikė savo žodžiams, bei atsiprašyti tų, kurie jį neteisingai suprato, taip pat atsisakyti dalyvavimo apkaltos prieš V. Titovą komisijos darbe.

Pareiškėjas 2018 m. rugpjūčio 31 d. komisijos posėdyje pakartojo pareiškime nurodytas aplinkybes.

Vertinimo dalykas

Komisija vertina Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos nario Arūno Barbšio (toliau – Tarybos narys) veiksmų atitiktį Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) nuostatomis. Tarybos narys atitinka Kodekso 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą valstybės politiko sąvoką, Kodeksas jam taikytinas visa apimtimi.

Pareiškimo dalis dėl komisijos, sudarytos dėl politiko apkaltos, procedūrinių, vidaus klausimų nesvarstyta.

Nustatytos aplinkybės

Savivaldybės tarybos sekretoriatas pateikė 2018-07-18 finansų ir ekonomikos komiteto posėdžio darbotvarkės klausimo „Dėl Adolfo Ramanausko-Vanago atminimo įamžinimo“ stenogramą, kurioje užfiksuotas komisijos A. Barbšio teiginys: „*NKV-distus ir visokius kitus oponentus, jei žudė, tai ir buvo už ką*“. Minėta stenograma vertintina, kaip papildoma tyrimo medžiaga.

Tarybos narys Arūnas Barbšys pažymėjo, kad pareiškimе nurodyti faktai nepagrįsti, jame nurodyta frazė paimta iš konteksto ir perfrazuota, taip jo išsakytai pozicijai suteikta visai kita prasmė, nei buvo turėta mintyje. Akcentavo, kad jis neteigė, jog partizanai žudė taikius gyventojus ir tai pagrindžia stenogramoje fiksuotas jo teiginys. Kalbėdamas apie žudynes, jis turėjo mintyje, tai, kad, kaip ir skelbiama Genocido ir rezistencijos tyrimo centro išvadose, partizanai karo lauko teismuose už išdavystes, kolaboravimą priimdavo nuosprendžius, taikydavo mirties bausmes, sribų, oponentų, išdavikų, šnipų ir kitų Lietuvos priešų atžvilgiu, tačiau ne taikių gyventojų, kaip nurodo pareiškėjas. Pripažino, kad jo nuomone, minėtų tuomet vykusių karo lauko teismų – tribunolų priimti sprendimai, vykdomos egzekucijos, aktai Lietuvos priešams buvo teisėti ir teisingi.

Politikas, nurodė, jog pagrindo atsiprašyti nėra, atvirksčiai – pareiškėjas turėtų atsiprašyti, kad perfrazavo jo išsakytą mintį. Arūnas Barbšys atsiprašymą teikti atsisakė.

Kodekso nuostatos ir motyvai

Kodeksu siekiama įgyvendinti konstitucinį valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principą, plėtoti demokratinį valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą valdžios ir savivaldybių institucijomis, skatinti valstybės politikų ir kandidatų į valstybės politikus atsakomybę už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei.

Valstybės politikas turi laikytis Kodekse nustatytų elgesio principų, ypač – pagarbos žmogui ir valstybei. Politikas visuomenėje turi elgtis atsakingai, deramai, pavyzdingai, laikytis aukščiausių elgesio standartų, visuotinai pripažįstamų dorovės moralės ir etikos normų. Požiūris į gyvybę, gyvybės puoselėjimas ir apsauga - svarbiausias dorovės principas, fundamentali (svarbi, tvirta) etikos problema. Taigi žudynių pateisinimas nėra suderinamas su etikos normomis.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 3, 4 dalimis ir Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T2-91, 31.3 papunkčiu, 33 ir 35 punktais,

nusprendė:

1. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos nariui Arūnui Barbšiui suderinti savo elgesį ar veiklą su Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais.

2. Sprendimo kopiją išsiųsti Tarybos nariui Arūnui Barbšiui ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

3. Skelbti apie priimtą sprendimą vietinėje spaudoje ir interneto svetainėje www.klaipeda.lt

Etikos komisijos narys,
pavadoojantis komisijos pirmininę

Vytautas Čepas